

Täysistunto

Tiistai 10.10.2017 klo 13.59—17.18

5. Hallituksen esitys eduskunnalle kulttuuriperinnön yhteiskunnallisesta merkityksestä tehdyn Euroopan neuvoston puiteyleissopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Hallituksen esitys HE 87/2017 vp

Valiokunnan mietintö SiVM 8/2017 vp

Ensimmäinen käsittely

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Käsittelyn pohjana on sivistysvaliokunnan mietintö SiVM 8/2017 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä.

Keskustelu

14.07 **Ritva Elomaa ps:** Arvoisa puhemies! Tässä on kysymys yleissopimuksesta, joka käsittelee kulttuuriperinnön yhteiskunnallista vaikutusta ja merkitystä. Tämä sopimus nostaa esille myös yksilöt ja yhteisöt kohteiden lisäksi. Huomio kiinnittyy myös siihen, että kulttuuriperintö voi toimia tärkeänä yhteisenä voimavarana ja että sen yhteisöllinen vaikutus on erittäin suuri. Kaikille kansalaisille tulee olla mahdollista saada tietoa omasta kulttuuriperinnöstään. Asiantuntijakuulemisessa tuotiin esille, että asiakirjallinen kulttuuriperintö, sen vaaliminen ja säilyttäminen, jää esityksessä vähän vähemmälle huomiolle, joten siihen täytyy kiinnittää huomiota. Esimerkiksi kansallisarkistoissa ja muissakin arkistoissa olevat asiakirjat ovat tärkeitä, ja kun puitesopimusta toteutetaan, näitä asioita pitää vaalia.

14.08 **Jukka Gustafsson sd:** Arvoisa puhemies! Tämä on itse asiassa hyvin merkittävä lainsäädäntö, joka tässä yhteydessä hyväksytään. Suomella on juhlavuosi menossa, 100 vuotta. Mitä Suomi olisi ilman kulttuuria, kulttuuriperintöä? Voimme sitä itse kukin pohdiskella. Sivistysvaliokunnassa myöskin tämän käsittelyn yhteydessä paitsi, että näkökulmaa laajennettiin kansalaisjärjestöihin, myöskin korostettiin kuntatason merkitystä oman kulttuuriperinnön vaalimisessa. Minusta se asia kannattaa ottaa vakavasti. Mehän olemme suurin osa myöskin kuntapäätäjiä.

14.09 **Pia Viitanen sd:** Arvoisa puhemies! Kuten todettu, kyseessä on hyvin merkityksellinen, tärkeä asia, kulttuuriperintö. Aivan hienosti edustaja Gustafsson edellä mainitsi, että tämä sopii hyvin juuri tähänkin vuoteen, kun vietämme rakkaan isänmaamme 100-vuotisjuhlaa.

Tässä yhteydessä haluaisin oikeastaan muistuttaa liittyen tähän 100-vuotisjuhlaan muutamasta SDP:n ajatuksesta, jotka liittyvät myös kulttuuriin. Omassa vaihtoehtobudjetis-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 101/2017 vp

samme esitimme muun muassa Kansallisteatterin korjaamista, ja tästähän sitten myöhemmin hallituksen toimesta koppia otettiin. Olimme siitä hyvin tyytyväisiä. Sen lisäksi 100-vuotistekona esitimme veteraanirahan lisäystä, ja nyt oli hyvä, että hallitus myös siitä on ottanut koppia. [Tuomo Puumalan välihuuto] Meillä oli myös eräs esitys tähän kulttuuriperintöön liittyen. — Kuunnelkaa tarkkaan, hallituspuolueet, nimittäin tämä on todella hieno idea. — Olimme esittäneet, että tämän juhlavuoden kunniaksi voisi olla tällainen maksuton museokuukausi kaikille, jotta joka ikisellä suomalaisella varallisuuteen katsomatta olisi mahdollisuus tutustua omaan kulttuuriperintöön ja taidearteisiin, joita museoistamme löytyy. Vielä kerkeäisi ottamaan kopin, esimerkiksi joulukuu olisi erinomainen maksuton museokuukausi. Omassa vaihtoehtobudjetissamme, puhemies, esitimme tähän rahoitusta tällaisen hyvän 100-vuotisidean kulttuurin hengessä.

14.10 Sanna Lauslahti kok: Arvoisa puhemies! Tämä toivon mukaan menee yhtä lailla ylistävin sanoin tästäkin salista eteenpäin, koska tämä hallituksen esitys, joka perustuu tähän puitesopimukseen, on, voi sanoa, lähtökohtaisesti ainutlaatuinen. Se ei lähde institutioista, vaan se lähtee meistä ja yhteisöistä ja korostaa ennen kaikkea sitä näkökulmaa. Se korostaa myös sitä, että se ei ole vain yhden hallinnonalan asia vaan se on kaikkien hallinnonalojen asia. Se lähtee varhaiskasvatuksesta, kouluista. Se on kansalaisjärjestöjen, se on meidän kaikkien asia. Otan Tampereelta esimerkin, joka kuvastaa hyvin tämän esityksen henkeä: Tampereella on tehty niin, että kun siellä saattaa olla joku historiallinen talo, tätä taloa ei lähdetäkään pelkästään kaupungin toimesta pitämään yllä, vaan lähdetään siitä, että kansalaisjärjestöt voivat toimia kulttuurikummeina. Juuri tämä on sitä toimintaa, jota toivoaksemme myös jatkossa on yhä enemmän ympäri Suomen.

14.11 Pekka Puska kesk: Arvoisa puhemies! Kuten tässä on jo todettu, niin tässähän on kysymys erittäin tärkeästä asiasta 100-vuotiaassa Suomessa: kysymys on Euroopan neuvoston puitesopimuksesta, jossa on hyvin paljon keskeisiä periaatteita ja tärkeitä asioita, jotka koskettavat suomalaista yhteiskuntaa hyvinkin monella tavalla, eri aloilla, eri puolilla Suomea, maaseudulla, kaupungeissa, ja myöskin, kuten äskenin puhuja mainitsi, järjestöjen työn kannalta tämä on tärkeä. Kun puitesopimuksen artikkelit ovat aika yleisluontoisia mutta toisaalta sitovia, niin on tärkeätä, että näitä periaatteita tullaan myöhemmin konkreettisilla ohjelmilla täsmentämään ja sitten aikanaan viemään eteenpäin tarvittaessa myöskin lainsäädännöllä.

14.12 Markku Rossi kesk: Arvoisa herra puhemies! Vastauspuheenvuoroon edustaja Viitaselle, kun hän veteraanimäärärahoista puhui: On hyvä tietysti, että Suomen eduskunta kantaa yhteisesti huolta asioista ja veteraanikuntoutuksen ja määrärahojen riittävydestä. Se, millä lailla kilvoittelemme siitä, kuka on mitäkin jo aikaansaanut tässä asiassa, jääköön tietysti eduskunnan ja Suomen kansan yhteiseksi hyväksi. On kuitenkin hyvä havaita, että Sipilän hallituksen hallitusohjelmassa ja politiikan linjauksissa on ollut juuri se, että veteraanien määrärahojen tulee olla riittävät, ja näin ollen sekä budjettien, lisätalousarvioiden että tuon toimintapolitiikan kautta näin on ollut. Ensimmäistä kertaa veteraanijärjestöt ovat myös ilmaisseet tyytyväisyytensä siitä, että määrärahojen kautta on pystytty tarpeet hoitamaan, ja tämä on myös yksi osa suomalaista kulttuuriperintöä ja tietyllä lailla meidän isänmaamme yhteisten asioiden hoitoa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 101/2017 vp

14.13 Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Minusta opposition esityksiä ei pidä nähdä niin, että tässä pitäisi kenenkään kilvoitella, vaan teemme esityksiä myös siksi, että hyviin ideoihin voi tarttua. Oli hyvin tärkeää, että esimerkiksi näiden veteraanirahojen osalta olimme esittäneet merkittävää korotusta, ja esitämme jatkoonkin sitä, että näistä pidetään huolta. [Timo Heinonen: Hallituksessa toimitte toisella tavalla!] Ja oli hyvä, kun esimerkiksi vuosi takaperin hallitus perui aikomansa leikkauksen rintamalisien indekseihin. Oppositio piti tästä kovaa ääntä, ja kiitimme myös sen jälkeen, kun hallitus, sanotaanko, löysi sydämensä ja tuli järkiinsä ja perui nämä aiotut indeksileikkaukset vaatimuksestamme.

Puhemies! Mitä tulee vielä tähän kulttuuriperintöön ja tähän päivän teemaan, niin minä ihan aidosti ja vilpittömästi näkisin ideaa siinä, että hallitus tarttuisi siihen "maksuton museokuukausi" -ideaan, koska varmasti on niin, että jokainen lapsi, jokainen aikuinen, jokainen ihminen tarvitsee sitä kulttuurin suolaa — ja mikä sen parempaa kuin päästä myös museoiden kautta maksuttomasti tutustumaan omaan kulttuurihistoriaan, esimerkiksi oman kansan menneisyyteen tai sitten niihin hienoihin taidearteisiin, mitä meidän museoidemme kirjosta löytyy.

14.15 Ritva Elomaa ps: Arvoisa puhemies! Veteraanien asioiden hoidossa kautta vuosien kukaan edustaja varmaan ei voi nostaa sulkaa hattuun. Nimittäin asiat olisi voinut paljon paremmin jo toimittaa. Kaikki sotiemme rintamaveteraanit ovat vähintään 92,5-vuotiaita, ja se, että heillä on vielä olemassa vammaisuusaste, jonka perusteella saa sitten vähän enemmän hoitoa, pitäisi poistaa ja saada kaikki sotiemme veteraanit samalle viivalle ja kaikki tarvittavat palvelut heille.

Mutta tämä Suomi 100 vuotta: Tältä ryhmältä, joka on määritelty sen rahan, mikä annetaan näihin eri juhlallisuuksiin, oli myös Louhisaassa toivottu muutamaa tuhatta euroa kahvirahaa veteraanien juhlallisuuksiin. Sitä ei sitten tullut, ja tosiaan se raha olisi ollut vain se 2 000. Jos veteraanien kunniaa ajatellaan, olisi ollut suotavaa, että sekin olisi myönnetty.

14.16 Timo Heinonen kok: Arvoisa herra puhemies! Kyllä edustaja Viitanen yrittää nyt puhua mustaa sinivalkoiseksi. Teidän aikananne toimittiin täysin toisella tavalla veteraanirahojen kohdalla. Silloin kun sosiaalidemokraateista oli valtiovarainministeri, joka vuosi leikattiin veteraanirahoja siitä, mitä sosiaali- ja terveysministeriö esitti. Nyt on toisenlainen ääni kellossa, kun valtiovarainministeri on kokoomuksesta. Ministeri Orpo ensimmäisenä valtiovarainministerinä esittää nämä rahat budjettiin sille tasolle, mihin niitä on sosiaali- ja terveysministeriö arvioissaan esittänyt. Eli rahat ovat sillä tasolla, mitä tarvitaan, ilman turhaa teatteria siitä, mistä leikataan, ja sen jälkeen suuressa armollisuudessa eduskunta niitä palauttaa sinne. Nyt ne ovat sillä tasolla kuin niiden pitää olla.

Ministeri Orpo on myös noudattanut tarkasti sitä eduskunnan yhteistä juhlapäätöstä, että kun rahat eivät ole riittämässä eli jos tarve on suurempi kuin sosiaali- ja terveysministeriö on arvioinut, silloin tuodaan esitys lisämäärärahasta. Ja näin hän on toiminut: me juuri viime viikolla kävimme täällä keskustelun, missä ministeri Orpo esitteli oman lisätalousarvionsa ja lisäesityksen veteraanien kuntoutusrahaan, niin että jokainen veteraani saa hoidon, mitä tarvitsee, ja myös veteraanien puoliset.

Edustaja Elomaa on tehnyt hyvää työtä veteraaniasioiden parissa pitkään. Arvostan sitä erittäin korkealle ja tuen tätä ajatusta invalideittasteista, jonka hän on esille nostanut. Tämä hallitus on niitä laskenut, mutta meidän pitäisi luopua siitä rajasta kokonaan ja taata

Pöytäkirjan asiakohta PTK 101/2017 vp

tulevaisuudessa jokaiselle veteraanille sama kuntoutus riippumatta siitä, minkälainen invaliditeetti heillä on, [Puhemies koputtaa — Susanna Huovinen: Orpo varmasti hoitaa tämän!] sillä he ovat kaikki nyt jo pian yli 90-vuotiaita. Uskon, että ministeri Orpo tämänkin hoitaa.

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Myönnän nyt vielä edustaja Viitaselle vastauspuheenvuoron, mutta totean, että puhumme erittäin tärkeästä asiasta mutta olemme kyllä aika kaukana siitä, mitä asiaa nyt käsittelemme. Toivon, että seuraavissa puheenvuoroissa keskitytään tähän eurooppalaisen kulttuuriperinnön keskusteluun.

14.18 Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Minusta tämä on nyt kyllä todella ikävää, että täällä yritetään antaa ymmärtää meidän politikoivan tällaisella asialla. Te voitte katsoa meidän vaihtoehtobudjettimme Suomi 100 -esityksiä. Tämä kokonaisuus liittyy siihen, että meillä oli tiettyjä esityksiä, joissa me näimme, että on järkevää juhlavuonna tukea kansallista kulttuuria, antaa arvoa sotiemme veteraaneille ja niin poispäin. Olemme täysin samaa mieltä siitä, että nämä riittävät määrärahat tulee turvata, olemme niin yhteisesti toimineet ja olemme myös iloisia siitä, että hallitus nämä aiottu leikkaukset, indeksijäädytykset perui. Näinhän minä yksiselitteisesti totesin. Ja toivon, että nyt myös sitten edustaja Heinosen mainitsema invaliditeettirajatkin korjataan tämän hallituksen toimesta. Me olemme varmasti siinä yhteistyössä mukana. Me olemme kuitenkin nyt oppositiossa ja teemme voitavamme niin kulttuurin kuin sotaveteraanien asioiden eteenpäin viemiseksi. Minusta tämä on yhteinen asia, enkä oikein hyväksy sitä hallituspuolueiden näkökulmaa, että oppositiolta ei esityksiä saisi tulla.

14.19 Sanna Lauslahti kok: Arvoisa puhemies! Takaisin raiteille eli kulttuuriperintöön. Edustaja Viitanen ehdotti yhtä kuukautta, jolloin lapset ja nuoret voisivat sitten käydä siellä kulttuuriperintökohteissa. Ehdottaisin mieluummin sitä — kun esimerkiksi meillä Espoossa on ja taitaa Turussakin olla sellainen — kulttuuri- ja liikuntapolkua, jossa kaikki ikäluokat käyvät aina jokaisella vuosiasteella osana meidän perusopetustamme omissa lähikohteissansa. Silloin oman kulttuuriperinnön ymmärtäminen olisi myöskin nivottu osaksi opetusta. Jos ne vanhat talot, joissa on lukuisia upeita tarinoita omalta paikkakunnalta, olisivat osa vaikka koulun opetussuunnitelmia, paikallisia opetussuunnitelmia, se olisi näin myöskin osana meidän opetusjärjestelmää ja kaikki pääsisivät mukaan.

14.20 Leena Meri ps: Arvoisa puhemies! Tässä aluksi kuitenkin hieman palaan kilvoitteiluun. Keskustelimme tosiaan suomalaisesta kulttuurista, kulttuuriperinnöstä ja Suomen juhluvuodesta. Sitten kummatkin täällä oikealta ja vasemmalta kovinkin helposti kertoivat, että minä en kilvoittele, sinä kilvoittelet. Mutta jotenkin tuntuu, kun tänne meillekin lehtereille on saapunut ihmisiä kuulemaan, että muistetaan aina se, että me olemme täällä ihmisten asioita hoitamassa emmekä kiillottamassa kilpeä sillä, kuka parhaimman idean heitti.

Mutta kiitän kokoomusta siitä, että tämä haitta-aste asia saattaa edetä, koska se on todella tärkeä. Olen perussuomalaisten edustaja Elomaan kanssa siitä samaa mieltä, että varmasti on jokaisella peiliin katsominen vuosien saatossa siinä, että asia on edelleenkin keskustelussa. Tämänhän pitäisi olla jo pois keskustelusta, ja kaiken pitäisi olla jo kunnossa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 101/2017 vp

Mutta tästä kulttuuriperinnöstä itsessään: Toivoisin myös kouluihin ja muuallekin keskustelutilaisuuksia siitä, mikä on suomalainen kulttuuri, mitä se pitää sisällään, mitä on isänmaallisuus, mitä on suomalaisuus, mitä on maanpuolustustahto ja tämän tyyppiset asiat, jotka liittyvät tähän meidän rakkaaseen isänmaahamme. Itse perussuomalaisena olen monesti kohdannut, kun tuon isänmaallisuutta esille, hyvinkin vihamielisiä asenteita itseäni kohtaan. Usein puhutaan jopa siitä, että olen jollain tavalla — no, en nyt viitsi täällä edes niitä termejä käyttää, kuitenkin outo ihminen. Minusta olisi hyvä, että me muistuttaisimme siitäkin, että isänmaallisuus ja isänmaan puolustaminen ja kulttuuriperintömme puolustaminen ovat rakkautta isänmaahan. Se olisi juhlavuonna erittäin tärkeä puheenaihe.

14.22 Jukka Gustafsson sd: Arvoisa puhemies! Mielellään yhtyy edelliseen puhujan ajatuksiin isänmaallisuuden merkityksestä. Mutta pyysin puheenvuoron kulttuuriperinnöstä. Siitä on kuitenkin aika lyhyt matka keskustelukulttuuriin. Ja kaikella ystävyydellä edustaja Heinosta kohtaan, kun nostitte esille nyt nämä veteraanasiat [Timo Heinonen: En nostanut!] — täällä on paljon kuulijoita nyt, kuuntelevat mistä kuuntelevat — että esimerkiksi näitä veteraanasioita on turha korvamerkitä valtiovarainministereihin. Meillä on ollut laajajohjaisia hallituksia. Ne on kokoomusjohtoisen pääministerihallituksen johdosta sovittu ja päätetty. Niistä ei pidä antaa kehuja yksin demareille — mutta ei myöskään moitteita. Tältä osin toivoisin rehtiä keskustelukulttuuria, eikä heitellä tämmöisiä löyhiä palloja täällä salissa, kun on vakavasta asiasta kysymys.

14.24 Timo Heinonen kok: Arvoisa herra puhemies! Kuka nosti veteraanasiat tähän keskusteluun? Edustaja Viitanen siitä edustaja Gustafssonin takaa. Hän ne nosti tähän keskusteluun [Pia Viitasen välihuuto] ja antoi ymmärtää, että nyt sosiaalidemokraateilla on valmiutta tähän asiaan enempi kuin silloin, kun sosiaalidemokraatit ovat olleet vallassa. Sen voi jokainen tarkastaa valtion talousarvioista menneiltä vuosilta, eduskunnan pöytäkirjoista, millä tavalla näistä asioista on salissa keskusteltu. Ja sen takia halusin käyttää oman puheenvuoroni, että totuus näistä rahoista jää pöytäkirjaan. Kun ensi vuoden talousarviota vertaa esimerkiksi viime hallituskauden esityksiin, niin täällä ei ole tarvetta nyt korottaa veteraanirahoja niiden teatralisten leikkausten jälkeen, mitä sinne aina ennen on tehty. Nyt ministeri Orpo valtiovarainministerinä on laittanut tänne budjettiin ne rahat juuri sille tasolle, mitä sosiaali- ja terveysministeriöstä on esitetty, [Jukka Gustafsson: Veikkaan pääministeri Sipilää!] ja näin ovat myös veteraanijärjestöt todenneet, että nyt ensimmäistä kertaa ne rahat ovat sillä tasolla, Sipilän hallituksen aikana. Tässä on merkittävä muutos siihen, miten aiemmin on toimittu. Tämän halusin vain todeta.

Ja miten tämä nyt liittyy tähän asiaan? Tämä, arvoisa puhemies, liittyy sillä tavalla, että jos meillä ei olisi ollut niitä veteraaneja, jotka taistelivat, niin ei meillä olisi tätä kulttuuriperintöäkään, mitä puolustaa.

14.25 Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Kyllä minä toivoisin, että edustaja Heinonen olisi kuunnellut vähän tarkemmin, mitä kokenut, arvostamani edustaja Jukka Gustafsson juuri kertoi näistä menneistä vuosista ja siitä, miten on toimittu. Eduskunnassa on aina yhteisesti haluttu turvata sotaveteraanien määrärahat, ja ne on aina pystytty turvaamaan — mutta ei riittävällä tasolla. [Toimi Kankaanniemi: Ei, ei aina!] Siitä olemme yhtä mieltä, ja siitä kantavat kaikki vastuuta. Kuten on todettu, kaikki kantavat vastuuta. Ja käsittääkseni, edustaja Heinonen, kun niin moitiskelitte edellistä hallitusta, silloin taisi olla kuitenkin ko-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 101/2017 vp

koomuslainen siellä pääministerinä. [Timo Heinonen: Yksin ei saa kaikkea aikaan!] Mutta, puhemies, minä en todellakaan toivoisi tällaista henkeä.

Puhemies! Me vietämme historiallista Suomen 100-vuotisjuhlaa, ja täällä eduskunnassa parlamentarismia arvostellaan sillä tavalla, että oppositiolla ei olisi oikeutta esittää Suomelle 100-vuotisideoita, joista hallitus on nyt lähtenyt toteuttamaan niin veteraanipuolta kuin Kansallisteatterin korjausta. Ne olivat meidän vaihtoehtobudjetissamme, ja nyt toivoin, kun puhumme kulttuurista, että myös tämä maksuton museokuukausi voisi olla sellainen esitys, konkreettinen, hieno idea, mihin voisi tarttua — täysin pois sulkematta sitä, että on myös paljon muita tärkeitä kulttuuritekoja, joita itse arvostan, esimerkiksi lasten kulttuuri, sen rahoitus ja se, että joka ikisellä lapsella on mahdollisuus olla kulttuurin kanssa käsi kädessä. Esimerkiksi viime kaudella juuri lastenkulttuuri nostettiin merkittävällä tavalla agendalle, sitä edistettiin, lastenkulttuurin keskuksia lisättiin. Olen hyvin tyytyväinen siitä, että esimerkiksi lastenkulttuuri nousee vahvasti esiin.

Puhemies! Minun mielestäni oppositiolla on oikeus esittää näitä ideoita, ja minä toivon, että näihin myös tartutaan. Ne on ihan sitä varten tehty.

14.27 Pauli Kiuru kok: Arvoisa puhemies! Kun kulttuuriperinnöstä puhutaan, niin emme voi sivuuttaa sitä asiaa, että tänään on suomalaisen kirjallisuuden päivä. Se on merkittävä päivä.

Kun edustaja Viitanen nosti ajatuksen, että museot voisivat olla avoimina yhden kuukauden esimerkiksi vuoden aikana, niin sitä sopii harkita. Esimerkiksi Englannissahan ovat museot avoinna koko ajan veloitusetta. Se ei ole kuitenkaan ongelmatonta, siinä on omat haittapuolet, mutta mikään ei estä kokeilemasta.

Kirjallisuuden päivänä on hyvä miettiä myös lukutaitoa, lukutaidon merkitystä yleisvistykselle, medialukutaidolle, turvallisuuskäsitteille, disinformaatiolle ja tämänsuuntaisille asioille. Se menee kautta koko yhteiskunnan kaikissa sukupolvisissa. Ja itse asiassa, kun tähän maksuttomuuteen museoitte osalta viittasitte, täytyy tieteenkin muistuttaa siitä tärkeästä asiasta, että suomalainen kirjastolaitos on erinomainen, hyvin pidetty. Tien toiselle puolelle tulee uusi keskustakirjasto, ja lukeminen ja kirjastot ovat veloituksettomia uuden kirjastolainkin mukaan.

Koska kulttuuri herättää näin paljon keskustelua, niin heitänpä tässä ajatuksen, josko joillain meistä edustajista riittäisi mielenkiintoa tehdä vaikka keskustelualoite teemalla "ajankohtaiskeskustelu kulttuurista ja kirjallisuudesta ja lukemisesta".

14.29 Arja Juvonen ps: Arvoisa herra puhemies! On hyvä, että veteraanien asia on täällä esillä. Olen kuitenkin huolissani siitä, että vaikka tälle vuodelle annetaan se 11,6 miljoonaa lisätalousarviolla, niin ensi vuoden budjetistahan leikataan. Sieltä kuntoutusmäärärahoista leikataan se 5 miljoonaa. [Toimi Kankaanniemi: Se on käsittämätöntä!] Se tuntuu käsittämättömälle, ja kysynkin teiltä, hyvä hallitus, mitä te vastaatte nyt siihen. Yksi käsi antaa ja toinen käsi ottaa. Ensi vuonna on jälleen kerran se tilanne, että mietimme, millä tavalla veteraaneja sitten muistamme ja pidämme heistä hyvää huolta.

Edustaja Elomaan lakialoite on todella hyvä ja kannatettava, ja on hienoa, jos se etenee nyt hallituksen osalta. Täytyy itseni sanoa, kun olen 80-luvulta lähtien veteraaneja hoitanut, että se on aivan juuri niin kuin edustaja Elomaa sanoi: Kyllä eduskunnassa päättäjien olisi pitänyt aikaisemmin katsoa peiliin ja kohdentaa sitä resurssia sinne. On ollut todella kurjia tilanteita. Hoivalaitoksissa on säästetty hyvin hyvin mitättömissä asioissa, on sääs-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 101/2017 vp

tetty vaipoissa, on säästetty ruuassa, on säästetty pyykissä sen takia, että kustannuksia ei olisi tullut. Elikkä todellakin täytyy olla kaukaa viisas ja oppia näistäkin menneistä vuosista, että tulevaisuudessa toimimme sitten eri tavalla.

Mutta mitä, arvoisa puhemies, tähän kulttuuriin tulee, niin nostaisin täällä esille myös musiikin, kotiseutulaulut ja maaseutulaulut, ja olen kyllä vähän huolissani siitä, että ne eivät enää juurikaan kaiu täällä Suomessa. Elikkä jos kysytään nuorilta, niin eivät he välttämättä osaa laulaa omia maaseutu- ja kotiseutulaulujaan. Olisi ihan hyvä, että laulaisimme myös 100-vuotisvuoden kunniaksi.

14.31 Markku Rossi kesk: Arvoisa herra puhemies! Tähän esitykseen liittyen haluan todeta yhden tekstin: "Kulttuuriperintöyhteisö tarkoittaa niitä ihmisiä, jotka arvostavat tiettyjä kulttuuriperinnön piirteitä, joita he haluavat julkisen toiminnan puitteissa ylläpitää ja välittää tuleville sukupolville." No, me välitämme. Nyt tässä kiistellään siitä, kuka on veteraanirahoihin saanut jonkinlaista korotusta. Tämä on mielestäni vähän absurdia tietyllä lailla, varsinkin tämän asian käsittelyn yhteydessä tai meidän juhluvuonna. Totta kai hallitus, oppositio ja jokainen edustaja voi tehdä esityksiä, aloitteita, ja niihin pitää suhtautua vakavasti. Mutta haluan sen sanoa, että olkaamme iloisia siitä, että tämän hallituksen aikana pääministeri Sipilän linjauksen ja koko hallituspolitiikan toimesta ja eduskunnan yhteisen linjauksen mukaan edellytetään, että veteraanimäärärahat riittävät, niitä on tulevanaikin vuonna, niitä tulee tarvittaessa lisätalousarvion kautta. Se, että veteraanien määrän alema tarkoittaa käytännössä, että määräraharakenteessa tapahtuu muutoksia, on toinen asia, mutta veteraanikohtaisesti nuo määrärahat riittävät. Monet kunnat ovat myös panostamassa ja panostaneet enemmän näiden asioiden hoitoon, ja se on hyvä asia.

Herra puhemies! Mainio tilaisuus tämän kulttuuriperintöasian yhteydessä ottaa esille myös meidän kotimaisen kulttuurimme rakenne. Taike, taidetoimikunnat maakunnissa ovat kokeneet oikeastaan nyt tässä kulttuurivallankumouksen, jonka muuten ministeri Arhinmäki aikoinaan aloitti, aikamoisen muutoksen. Päätöksenteko on keskitetty täysin nyt Helsinkiin Taiken puitteisiin. Läänintaiteilijoiden nimi on enää pelkkä ulkokuori, he eivät tee enää maakunnissa olevaa työtä vaan tekevät Helsinki-johtoisesti kulttuurityötä maakunnissa. Samalla lailla päätöksenteko apurahojen myöntämisestä on käytännössä siirretty maakunnista, jokaisesta täälläkin edustajan istumasta maakunnasta Taiken päätettäväksi Helsinkiin. Minä ainakin kysyn, onko se oikein, onko se oikeaa suomalaista kulttuuripolitiikkaa, koska arvo [Puhemies koputtaa] se on oltava myös maakuntien työllä.

14.33 Arto Pirttilahti kesk: Arvoisa puhemies! Suomi 100 -teemaan ja tähän kulttuuri-esitykseen, mitä täällä edustaja Viitanen esitti: lähdän mielelläni kanssa mukaan siihen ja pohtimaan, miten se voitaisiin toteuttaa. Museothan meillä ovat hyvin toiminnallisiakin vielä tällä hetkellä, varsinkin nuorille mutta myös vanhemmalle väestölle. Siellä opitaan, siellä voidaan taiteilla. Muun muassa olimme Muumimuseossa useamman kansanedustajan voimin piirtämässä Muumi-kuvia [Pia Viitanen: Olimme yhdessä!] ja katsomassa ja tutustumassa siihen, minkälainen taidetausta näillä on. Yhtä lailla otan vastaan taidekaupunki Mänttä-Vilppulan puitteissa tämän asian. Mutta todennäköisesti yksi ratkaisu olisi, kun meillä on aika monella on tämä Museokortti taskussa, [Puhuja näyttää kädessään Museokorttia] että kunnat ja kaupungit ottaisivat tämän asiakseen ja lähettäisiin sitä kautta vieämään eteenpäin muun muassa Museokortin edullisempaa hankintaa. Tämähän mahdollis-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 101/2017 vp

taa myös eri kuntien alueella laajassa kaaressa kiertämisen museokohteissa ja taidekeskuksissa.

Veteraani-asia vilahti täällä, ja vahvasti keskusteltiin. Näen, että se on vakavamman keskustelun paikka, ja yhdyin invaliditeetin porrastuksen prosentin poistamiseen. Se on monessa kohtaa tullut esille. Mutta se on varmaan vakavampi paikka keskustella muualla ja viedä sitä vahvasti eteenpäin.

Kulttuurin osalta näen sen toiminnallisuuden ja myös nämä kesäajan tapahtumat. Meidän olemme itsekkin osana kulttuuria mukana. Ja täytyy kiittää myös 100-vuotisteemarahastoa, että me saimme tälle vuodelle erinomaisia kulttuuritapahtumia ympäri Suomen ja niitä rahoitettiin ja niissä oltiin myös valtion toimesta voimakkaasti mukana. Niissä oli tuhansia aktiivisia ihmisiä erilaisissa teoksissa mukana.

14.35 Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Minä olen kyllä todella iloinen siitä, että täällä edustajat Pauli Kiuru ja Arto Pirttilahti ottivat nyt koppia tästä maksuton museokuukausi-ajatuksista. Kyllä Pirkanmaalla on hienoa kulttuurijuttua. Varmasti moni muukin edustaja omassa maakunnassaan ajattelee paljon lämpimiä ajatuksia tämänkaltaisten asioiden puolesta.

Voisin erityisen iloni todeta myös siitä, että mainitsitte Muumimuseon, jossa yhdessä kävimme myös piirtämistä kokeilemassa ja Tove Janssonin hienoon taiteeseen tutustumassa. Siellä Tampere-talolla Muumimuseossa esimerkiksi ensimmäisen kolmen kuukauden aikana on ollut kävijöitä liki 40 000, aivan huikea summa. Tämähän kertoo juuri siitä, kuinka paljon myös kulttuuri voi olla tietyllä tavalla kasvu- ja vetovoimatekijä alueille.

On tehty paljon selvityksiä siitä, kuinka valtavat työllisyysvaikutukset erilaisilla kulttuurifestivaaleilla, kaikilla näillä, on. On selvitelty sitä, kuinka monta euroa jokainen museokävijä jättää kunnan ja lähialueen talouteen. Sillä tavalla paitsi että kulttuuri on hieno itseisarvo ja tärkeä henkisen hyvinvoinnin ylläpitäjä, sitä on kyllä hyvin viisasta tukea myös siksi, että se omalta osaltaan aiheuttaa kasvua, lisää työllisyyttä ja kaikin puolin positiivisia tunnelmia ja mahdollisuuksia myös taloudellisesti. Siksi olen hyvin iloinen siitä keskustelusta, mihin tämä on nyt päätymässä, eli yhteisesti haluaisimme kulttuuriasioita myös täällä edistää.

Tämä edustaja Kiurun ajatus tästä ajankohtaiskeskustelusta kulttuurista Suomen juhluvuonna ei muuten hullumpi ole. Meidän voisimme tällaista aloitetta tehdä.

Hyvä esimerkki, puhemies, myös esimerkiksi parlamentaarista yhteistyöstä kulttuurin osalta ovat lainauskorvaukset. Viime kaudella lainauskorvaukset siinä loppuvaiheessa esitin tuplattavaksi, ja näin kävi. Eduskunnan yhteisen tahdon voimalla pystyin tätä esitystä perustelemaan, koska parlamentaarisesti oli haluttu, että [Puhemies koputtaa] tässä toimitaan. Silloin perustettiin parlamentaarinen työryhmä, jonka työn tuloksena nyt tänä vuonna nämä lainauskorvaukset vihdoinkin saatiin [Puhemies koputtaa] oikealle tasolle.

14.37 Jukka Gustafsson sd: Arvoisa puhemies! Minusta nyt tämä keskustelukulttuuri on sellaista kuin sen soisi olevan enemmänkin ja laajemminkin. Tästä edustaja Kiurun ehdotuksesta, että tekisimme keskustelualoitteen 100-vuotiaan kulttuuri-Suomen kunniaksi, uskallan nyt ehkä sanoa näin, että sivistysvaliokunnan pitkäaikaisena jäsenenä olen valmis ottamaan kopin. Kun täällä on eri ryhmiä kulttuurin ystäviä paljon salissa, niin saamme laajan pohjan ja käymme keskustelua.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 101/2017 vp

On monta syytä kulttuurinäkökulmasta iloon. Muutaman päivän päästä Tuntematon so-tilas tulee ensi-iltaansa. Osa meistä on nähnyt äärimmäisen laadukkaan Ikitie-elokuvan, joka liittyy osaltaan Suomen historiaan, suomalaisten historiaan. Kun täällä nostettiin musiikki esille, niin me voimme myöskin olla ylpeitä meidän monipuolisesta musiikkikoulutuksestamme, joka ottaa mukaansa lapsia eri sosiaaliryhmistä. Se on erittäin tasa-arvoinen, ja saamme siitä kiittää, että Suomella on kenties maailman parhaimmat sinfoniaorkesterijohtajat tällä hetkellä ja niin edelleen, tätä luetteloa voi jatkaa. Veisimme sitten Suomea kohti uusia kulttuurimenestyksiä ehkä sitten sen keskustelualoitteenkin siivittämistä. Palataan tähän asiaan konkreettisesti yhdessä.

14.39 Krista Mikkonen vihr: Arvoisa puhemies! On ollut ilahduttavaa kuunnella tätä kulttuurikeskustelua tässä salissa, vaikka tässä välillä jo lipsuttiin tosin kyllä muihinkin aiheisiin, mutta hyvä, että palattiin tähän kulttuuriin. Tässä valiokunnan mietinnössä todetaan, että kulttuuriperintö ei pysy eikä kehity yhteisenä voimavarana, jos pääoman kartuttamisesta ja hoitamisesta ei pidetä jatkuvasti huolta. Ja näinhän se on, kulttuuri tarvitsee myös resursseja.

Aika usein, kun joko kuntatasolla tai täällä eduskunnassa budjettia tehdään, niin sinne kulttuurin resursseihin halutaan kajota, vaikka ne ovat aivan marginaalisia kokonaiskuvan kannalta. Mutta niillä on äärimmäisen tärkeä merkitys sen kulttuurin kannalta nimenomaan siinä, että se jatkuvasti karttuu, se kehittyy ja on mahdollisuus tuottaa, kehittää uutta kulttuuria. Ja itse asiassa tässäkin salissa — siitä ei ole kauan aikaa, kun budjettia käsiteltiin — kyllähän sinne kulttuuripuolellekin leikkauksia kohdistuu niin indeksin osalta kuin muutoinkin: summat ovat äärimmäisen pieniä valtion kokonaisbudjetissa, mutta tärkeitä siinä, että niin museot kuin orkesterit ja teatteritkin pystyvät jatkamaan toimintaansa täysipainoisesti.

Toivoisin, että tämä keskustelun henki — jossa nyt kovasti kaikki ymmärtävät sen kulttuurin merkityksen, sen itseisarvon osana meidän identiteettiämme ja yhteistä muistiamme ja toisaalta myös sen hyvinvointivaikutukset — näkyisi myös siinä kohtaa, kun nyt sitten budjettia käsitellään. On myös ilahduttavaa, että valtionosuusjärjestelmää ollaan uudistamassa ja halutaan ottaa siihen mukaan uusia kulttuurialan toimijoita, mutta siinä kohdinkin on syytä muistuttaa, että se tarvitsee sitten myös lisämäärärahoja. Tämän täytyisi olla alusta asti siinä keskustelussa mukana, kun tätä valtionosuusjärjestelmää uudistetaan kulttuurilaitosten osalta.

14.41 Outi Mäkelä kok: Arvoisa puhemies! Haluan osaltani yhtyä näihin suomalaisen kirjallisuuden päivän toivotuksiin ja muistuttaa myös siitä, että tänään on siis Aleksis Kiven syntymäpäivä. [Ben Zyskowitz: Nurmijärveltä!] — On kansalliskirjailijamme syntymäpäivä, ja hän syntyi siis Nurmijärvellä Palojoen kylässä. Siellä on suuri juhla tänään meillä luvassa. — Suomea on rakennettu lukemalla, ja lukeva ja sivistynyt maa menestyy myöskin tulevaisuudessa. Vuonna 2016 yhdysvaltalainen yliopisto järjesti 60 maailman maata järjestykseen lukutaidon perusteella. Suomi oli tässä tilastossa aivan ensimmäinen, ja siihen tietysti vaikuttivat paitsi nämä Pisa- ja lukutaitotestit, myös kirjastojen käyttö, kirjastojen koko ja kirjojen saatavuus kirjastoissa. Meillä on omalla tavallamme riski tässä lukutaitoasiassa nuorten — ja erityisesti nuorten miesten — osalta, mutta tässä yhteydessä haluaisin nostaa tämän kirjastolaitoksen esiin. Kirjastolaitos on ansainnut osansa huomios-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 101/2017 vp

ta näin suomalaisen kirjallisuuden päivänä, ja siellä tehdään todella tärkeää, hyvää työtä suomalaisen kulttuurin edistämiseksi.

Haluaisin myös tässä lopuksi kannattaa tätä esitystä suomalaisen kulttuurin ajankohtaiskeskustelusta. Se on erittäin hyvä idea. Toivottavasti siihen tartutaan. 100-vuotias Suomi olisi sellaisen keskustelun ansainnut.

14.43 Pauli Kiuru kok: Arvoisa puhemies! Keskustelukulttuuri on myös kulttuuria, ja tämä keskustelu on kyllä monelta osin ollut kiitettävää ja mieltä lämmittävää. Palautetta tästä keskustelualoitteesta, joka yhteisesti voitaisiin tehdä, on tullut yli maakuntarajojen ja yli puoluerajojen, ja lähdenkin tästä kohta tekemään keskustelualoitetta eduskunnalle kulttuurin ajankohtaiskeskustelusta.

Muistutan myös, että kulttuurin edistämistä ovat monet isot hankkeet, joissa myös valtio on mukana, ja tällä hetkellä odotamme malttamattomina hallitukselta kolmatta lisätalousarvioesitystä, jossa on tarkoituksena taata rahoitus Tampereelle tulevalle keskusareenalle, joka on sekä urheilun että kulttuurin merkittävä kohde tulevina vuosina, kun rakentaminen saadaan käyntiin.

14.44 Ari Torniainen kesk: Arvoisa herra puhemies! Keskustelussahan on kyse nimenomaan kulttuuriperinnön yhteiskunnallisesta merkityksestä, ja hieman hämmensi, kun tämä keskustelu tässä keskustelun alkuvaiheessa laajeni tuonne veteraanien kuntoutuksen määrärahoihin. On tosiaankin erittäin hyvä — ja varmaan olemme tässä salissa kaikki yksimielisiä siitä — että niiden veteraanien kuntoutuksen määrärahojen tulee olla riittävällä tasolla. Tähän asti on ollut käytännössä puhetta, mutta nyt on onneksi tekojakin myös.

Mutta itse tähän asiaan. Kulttuuria on erittäin monenlaista, ja varmaan jos ruvetaan puhumaan kulttuurista laajasti, se vie hyvin paljon aikaa. Pitää näiden museoiden, musiikin, kirjallisuuden lisäksi ottaa huomioon liikunnallinen kulttuuri myöskin ja liikuntakulttuuri, joka on äärimmäisen tärkeä koko meidän suomalaiselle yhteiskunnalle. Suomalaiset ovat käytännössä myöskin urheilukansaa ja ovat aina sitä olleet. Se myöskin tänä 100-vuotisen itsenäisyyden juhluvuonna tulee muistaa.

Siitä, mitä edustaja Viitanen otti tuossa alkukeskustelussa jo esille, eli tästä ilmaisesta museokuukaudesta itse toivoisin, että myöskin kunnat ja kaupungit ottaisivat kopin ja veisivät tätä omissa kunnissaan ja kaupungeissaan eteenpäin. Omassa kotikaupungissani Lappeenrannassa meillä on käytännössä jo kuukausittain maksuton perjantai museoihin, ja se on osoittautunut hyväksi asiaksi.

Mutta näin Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuotena haluaisin nostaa pari kulttuuriasiaa ja sellaista hyvää asiaa esille: Ensimmäinen asia on presidentti P. E. Svinhufvudin kotimuseo, joka tuolla Luumäellä nyt on saatu kunnostukseen ja valmistuu käytännössä tänä vuonna. Se on erittäin hyvä asia. Toinen, jonka haluaisin nostaa esille, on Salpalinja, [Puhemies koputtaa] Suomen paras puolustuslinja. Se on oikeastaan maailman paras puolustuslinja, koska sitä ei koskaan tarvittu. Se on edelleen Suomen suurin rakennustyömaa, ja sen kunnostaminen on tärkeää.

14.46 Pia Viitanen sd: Arvoisa herra puhemies! Ajattelin vielä viimeiseksi puheenvuoroksi tarttua siihen isoon lähitulevaisuuden haasteeseen, mihin esimerkiksi täällä juuri edustaja Mikkonen omassa hyvässä puheenvuorossaan puuttui, nimittäin siihen, että aivan lähitulevaisuudessa meillä on edessä tämä kulttuurin valtioneosuusuudistus, jota parhail-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 101/2017 vp

laan valmistellaan. Tietenkin se on hyvin tärkeä siksi, että sen kautta voitaisiin mahdollisimman laajasti turvata kulttuuritoimijoiden rahoituspohjaa, ja aivan olennaista on se, mitä täällä sanottiin siitä, että se on hyvin vaikeaa tehdä niin sanotusti kustannusneutraalisti, mikä tässä nyt on lähtökohtana, koska se tietää sitä, että helppoja esityksiä sieltä ei ole tulossa. Siksi minä toivoisin, että tässä yhteydessä löytyisi kuitenkin sitä viisautta, että paitsi että löydämme toimivia, hyviä rakenteita ja kenties paljon yhteistyötä eri toimijoiden kesken, saisimme myös tietynlaista näkemystä siitä, että tässä yhteydessä voitaisiin vahvistaa sitä kulttuurin rahoituspohjaa kaikkiaan.

Olen usein, puhemies, käyttänyt sellaista esimerkkiä, että jos valtion talousarvio on tällainen rantapallo, niin siinä kulttuurin rahoitus on pingispallon kokoinen, ja siinä eivät paljon leikkaukset sitä rantapalloa pelasta. Se pingispallo kun napsaistaan vaikka kokonaan pois, niin ei siinä maailma pelastu, päinvastoin ilmat lähtee. Siksi mielestäni on hyvin viisasta vaalia niitä kokonaistaloudellisesti pieniä rahoja, mitä kulttuuri vaatii, niin valtakunnan tasolla kuin kunnissakin. Ja mielestäni tämä eduskunnan tämänpäiväinen keskustelu ei jätä epäselväksi sitä, että täällä on edustajilla hyvää tahtoa toimia sen mukaisesti, että kulttuuri kaikinensa saa ansaitsemansa rahoituksen ja että pidämme siitä hyvää huolta jatkossa ja tulevaisuudessakin.

Mitä tähän VOSiin tulee, siellä varmasti monia uusiakin keinoja on löydettävissä. Viime kaudella oli hyvä, kun esimerkiksi näitä valtionosuuksia jaettaessa käytettiin tällaista [Puhemies koputtaa] tietynlaista harkinnanvaraista työllisyysperustetta, ja nämä ovat niitä ideoita, joita kannattaa sitten jatkossakin ehkä pohtia.

14.48 Hanna Sarkkinen vas: Arvoisa puhemies! On todella hienoa, että käydään nyt salissa kulttuurikeskustelua, ja annan kyllä lämpimän tukeni myös ajankohtaiskeskustelulle kulttuurista. Tässä salissa ei todellakaan liikaa puhuta kulttuurista vaan aivan liian harvoin. Eduskunnan tehtävä ei kuitenkaan ole määritellä, minkälaista on oikea suomalainen kulttuuri, vaan se sisältö pitää jättää sinne kulttuurikentän itse tehtäväksi, mutta meidän täytyy keskustella niistä edellytyksistä ja myös kulttuurin rahoituksesta. Onkin tärkeää, että kulttuuripuhe ei ole vain pehmeää puhetta ja yleistä puhetta kulttuurin arvostuksesta, vaan kyllä valtion budjetti myös kytkeytyy siihen, kuinka paljon kulttuuria rahoitetaan, ja tämän rahoituspohjan täytyy olla myös mukana eduskunnan kulttuurikeskusteluissa.

Kulttuurilla on erittäin tärkeä itseisarvo, kulttuurinen arvo, hyvinvointiarvo, mutta sillä on myös taloudellinen arvo. Erityisesti luovat alat ja kulttuurialat ovat kasvava työllistäjä myös Suomessa, eli myös tämä taloudellinen puoli ja se taloudellinen arvo siihen kulttuuriin sijoitetulla julkisella eurolla täytyy muistaa keskustelussa. Se tulee takaisin yhteiskunnalle ja taloudelle moninkertaisesti.

Arvoisa puhemies! Tänä vuonna on paljon Suomi 100 -juhlavuoden tiimoilta suomalaisia kulttuuria tuotu esiin, ja minusta on hieno juttu, että eri puolilta Suomea on mahdollistettu oppilaiden tulo tänne Helsinkiin käymään eri kulttuurilaitoksissa, kiitos siitä.

On erittäin hyvä tämä ajatus tästä maksuttomasta museoiden kuukaudesta, ja jos ei se valtakunnan tasolla etene, niin toivottavasti mahdollisimman monen kunnan tasolla. Tiedän, että esimerkiksi monen kunnan taidemuseot ovatkin maksuttomia joko kokonaan tai välillä, joinain päivinä, mutta kannattaisi harkita myös kunnissa tällaisia kulttuuriseteleitä, joita voitaisiin esimerkiksi työttömille antaa tai muille, koska kulttuurilla on todella merkittävä [Puhemies koputtaa] hyvinvointimerkitys myös.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 101/2017 vp

14.50 Arto Pirttilahti kesk: Arvoisa puhemies! Vielä korostaisin kulttuurin puolesta tätä vapaaehtoista toimintaa ja sitä, miten sinne annetaan voimavaroja. Tuhannet ihmiset tekevät tällä hetkellä tosiaan esittävää taidetta ja kulttuuria eri paikoissa. Monet heistä voivat ottaa tunteja omasta ajastaan käyttääkseen ja nostaakseen kulttuuria eteenpäin.

Olen pikkusen huolissani kuntien tulevasta rahoituksesta siinä mielessä, millä tavalla pienellä panoksella saadaan paljon juurikin hyvää aikaiseksi eri kunnissa kesätapahtumien ja muitten osalta, mutta yhtä lailla siitä, millä tavalla me pidämme säätiöt ja niitten säätiöitten ylläpitämät suomalaiset taidearteet mukana kulttuuritarjonnassa. Otan nyt esimerkiksi meidän Serlachius-säätiön Mänttä-Vilppulasta ja sieltä tämän Göstan paviljongin: 100 000 kävijää käy siellä, ja sitä kautta me saamme elinkeinotoimintaan vahvan potkun. Sen kautta on tullut muuta yritystoimintaa, ja se kulttuuri on luonut jo siihen oman, vahvan elinkeinosaran meidän osaltamme. Varmaan monessa muussa pitäjässä tämä onnistuisi, kun otetaan se vanha historia esille, pidetään nämä kaikki elementit mukana. Eli se vaatii niin kuntien rahoitusta kuin valtionkin rahoitusta. Hyvänä esimerkkinä tästä yhteiskunnallisesta vaikutuksesta on se, että se toimii myös toisinpäin: kun Pirkan palkinto annettiin Serlachius-säätiölle, niin he käyttivät sen siihen, että toivat busseilla koko Pirkanmaalta nuoret sinne museoon tutustumaan — eli ilmainen museokäynti. Mutta ovat tärkeitä myös sitten ne kuljetustuet tai tällainen, että tehdään kimpassa tai yritysten kautta tukea, että me saamme sitten ihmiset myös liikkumaan ja tutustumaan kulttuuriin.

14.52 Jukka Gustafsson sd: Arvoisa puhemies! Viimeinen puheenvuoroni tässä yhteydessä. [Ben Zyskowicz: Oliko tuo lupaus?] Ettei minua illalla saunassa harmittaisi eräs asia, niin totean sen tässä. Toimin nimittäin Tampereella valtakunnallisen erikoismuseo Werstaan hallituksen puheenjohtajana. Se toimii siinä Tampereen ydinkeskustassa vanhasa Finlaysonin kiinteistössä, ja sinne on todella maksuton sisäänkäynti. Se on varsin suosittu, ja on neljä viisi erilaista näyttelyä vuodessa, päänäyttelyjä näin, että tervetuloa vain Tampereelle ja museo Werstaalle. Ei maksa mitään.

14.53 Olavi Ala-Nissilä kesk: Arvoisa puhemies! Suomi 100 -vuosi on todella myös museovuosi. Suomalaisella museolla menee aika hyvin siinä mielessä, että tämä Museokortti on ollut hyvä uudistus ja kävijämäärät ovat kasvussa. Sinällään kaikilla museoilla ei mene taloudellisesti hyvin.

Kun edustaja Gustafsson kertoi, että hän on puheenjohtajana museosäätiössä, niin minunkin täytyy sanoa, että olen Suomen maatalousmuseo Saran säätiön puheenjohtaja. Mitä Suomen historia on? Se on, jos menemme 100—150 vuotta taaksepäin, nimenomaan maa-seudun, maatalouden historiaa. Kaikki olivat sen kanssa tekemisissä. On tärkeätä, että tätäkin historiaa tuodaan, ja sinnehän nyt eduskunnan myötävaikutuksella on siirtymässä erittäin arvokas kokoelma tuolta Viikin museosta, joka on eurooppalainen kokoelma. Itse asiassa se oli jo ehdolla eurooppalaiseksi museoksi, edustaja Gustafsson, ei ihan vielä tullut valittua, mutta tämän jälkeen ehkä tulee.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 87/2017 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisälön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.